1834. No. 99.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 29 AUGUSTUS.

's GRAVENHAGE, den 26 Augustus.

Men is onderrigt, dat het Departement voor de Marine door Z. M. den Koning gemagtigd is om onbepaalde verloven te verleenen aan de vrijwilligers, welke zich in Zr. Ms. zeedienst bevinden.

— De berugte *de Potter*, welke zich laatstelijk in Brussel heeft bevonden, zonder dat men veel acht op zijn persoon heeft geslagen, heeft weder een vuilnisje uitgegeven, den titel voerende van: *Eenige vragen aan de belgische katholijken, ter zake van den roodgestreepten brief des Pausen tegen het boekje van den heer de la Mennais.*

LONDEN, dag 23 Augustus.

H.H. M.M. de Koning en Koningin zijn Zaterdag gevond van den 20sten en onder gejuich der menigte op Windsor teruggekomen. Een gedeelte der stad was verlicht, en die verlichting was den volgenden dag algemeen, bij gelegenheid van des Konings 70ste geboortefeest, dat ook ten Hove luisterrijk is gevierd [illegible]

— De [illegible] is den 19den te Cork aangekomen en heeft den volgenden dag, voor eene zeer groote menigte toehoorders, eene aanspraak gehouden, waarin hij onder anderen zeide, dat het tegenwoordig Ministerie het wel met Ierland meende; dat hij ministerieel zou zijn zoo lang hij daarvan overtuigd bleef, maar niet langer; dat hij al wat hij voor Ierland gedaan had, niets achtte bij hetgeen hij er nu, door de Ministers geholpen, binnen zeer korten tijd voor doen zou, mits de bevolking zich van oproerigheden onthield en de zoogenaamde *white boys*, of voorvechters der Iersche oproermakers, in de steden hielp beteugelen. De tienden hield hij nu voor werkelijk en geheel afgeschaft; men mogt ze, zeide hij, dood en begraven houden, en hij dacht, in den aanvang der volgende zitting eene motie te doen, om ze door iets beters te doen vervangen. De protestantsche geestelijken moesten inmiddels maar, even als die der Katholijken en Dissenters, uit vrijwillige giften onderhouden worden. Wat het intrekken der unie en het brengen van Ierland onder een afzonderlijk beheer, met een eigen Parlement, betrof, dit achtte hij noodiger dan ooit voorheen. Na met de dublinsche protestanten-vergadering den dronk gestoken en verklaard te hebben, dat hij, ofschoon ver in jaren gevorderd, nog met gelijk vuur als in zijn vijfentwintigste jaar voor zijn land wilde werkzaam wezen, ging de vergadering onder een uitbundig gejuich uit een, terwijl des avonds eene menigte van vuurwerken ter eere van *O'Connell* werden afgestoken, die den volgenden dag, met zijne familie, naar Derrinane is voortgereisd.

— De dagbladen deelen eene lijst mede van niet minder dan 102 motiën, die in de volgende zitting van het Parlement gedaan moeten worden. Geene dezer is zonderlinger dan die van den kolonel *Davies*, die het maken van alle geestrijke dranken wil verboden hebben, dewijl het volgens hem niet geoorloofd is menschelijk voedsel in omuitten en schadelijken drank te veranderen.

— De Koningin-Regentes van Spanje heeft aan de Cortes medegedeeld het uitvoerig verslag, door den Minister van Justitie uit officiële bescheiden opgemaakt, omtrent het gedrag, door dom *Carlos* sedert den 21 April des vorigen jaars, ten spijte van het bestaande Gouvernement, gehouden. Daaruit blijkt, dat die Prins, in weerwil van alle vermaningen en bedreigingen, ik volstandig geweigerd heeft dat Gouvernement te erkennen, en zich dadelijk na den dood van zijnen broeder als wettig monarch heeft aangemerkt.

Te Valencia zijn een aantal ambtenaren, officieren en geestelijken in hechtenis genomen, ten gevolge eener carlistische zamenzwering, die aldaar den 7den dezer ontdekt is. Hun oogmerk schijnt geweest te zijn eenige huizen in brand te steken, en van de verwarring gebruik te maken tot het overrompelen der poorten en van het kasteel. Sommigen dezer zamenzweerders zijn naar Cadix en Alicante vervoerd.

— De Gouverneur van Jamaica heeft eene proclamatie aan de Négers in dat eiland uitgevaardigd, waarin hij hun zinzaam vermaant tot ondergeschiktheid aan hunne meesters, bij wie zij nog eenige jaren als leerlingen, maar niet langer als slaven, zullen doorbrengen, en hun onder het oog brengt hoe zij verpligt zijn, door vlijt en braafheid, de weldaad der vrijverklaring te erkennen, die zij aan den Koning en het volk van Engeland te danken hebben.

— Den 24 Augustus. Brieven van Bogota melden, dat de welvaart in Buënos-Ayres dagelijks toenam, en de volmaakste rust heerschte en de Regering ge-

heel gevestigd was. De volksvlijt was weder levendig geworden en de nationale instellingen schenen meer en meer vertrouwen in te boezemen. Het Wetgevend ligchaam had na het beëindigen van het tractaat met Venezuela zijne zitting gesloten; ook had het aan het Uitvoerend Bewind de magt verleend om op de landengte van Panama een ijzeren spoorweg aan te leggen, welk werk voor niet moeijelijk en uiterst voordelig gehouden wordt.

PARIJS, den 22 Augustus.

Het nieuws, dat men van de spaansche grenzen ontvangt, blijft even onbeduidend als onverstaanbaar. Gisteren meldde de telegraaf van Bayonne, dat dom *Carlos* den 15den te Bermeo aan de zee-kust was, en *Rodil* dien zelfden dag aan het hoofd van 7000 man van Maquina was vertrokken, om hem te vervolgen, terwijl *Jauregny* met 3000 man van Durango was opgebroken. Een tweede bericht hield in, dat *Zumalacarregny* met zijne Navarrezen nog te Echarri stond, en volgens eene derde depêche, den 19den van Bayonne afgegaan, zou dom *Carlos* te Aramaions, een dorp tien of twaalf mijlen achter Bermeo, gepasseerd zijn, zich met weinig volk naar Ognate begevende.

De laatste telegrafische depêche luidt aldus:

»Den 17den was *Rodil* te Marsdragon aangekomen, den Pretendent en al de Biscayers en Guypuscoanen, die hem volgen, nazettende.

»Dom *Carlos* heeft den 16den te Ognate gesla[pen], en is [vervolgens] naar Aspeitia en Azcoitia vertrokken."

— Te Madrid was men onvergenoegd over de willekeurige wijze, waarop de Ministers eenige personen, die hun ongetwijfeld verdacht toeschenen, buiten der stad gebannen hadden.

— Sedert eenige dagen merkt men op, dat de Politie hier zeer streng is in het onderzoeken der papieren van vreemdelingen, en zelfs aan de barrière Parijzenaars heeft aangehouden, die eene wandeling naar buiten hadden gemaakt. Men veronderstelt, dat zij een persoon van aanzien opspoort.

— De spaansche generaal *Moreno*, die zich van Londen verwijderd had, waar velen hem te regt willen stellen wegens het ter dood brengen van een Engelschman, die tot de bende van *Torryos* behoorde, is hier in hechtenis genomen; doch wat de Regering met dien vreemdeling voor heeft, weet men niet.

— De prins *de Talleyrand* is heden te Calais aangekomen en wordt te Parijs verwacht.

— Den 23 Augustus. De maarschalk *Gérard* is hersteld, en de generaal *Sebastiani* heeft gisteren eene langdurige conferentie gehad met den Koning en den minister van buitenlandsche zaken.

— Dezer dagen heeft wederom hier ter stede een treurig zelfmoord plaats gehad. Een militair en een jong meisje hebben zich aan een gebonden en zich verdronken. Men heeft een geschrift bij deze ongelukkigen gevonden, waarin zij verklaarden, zich den dood te hebben gegeven, om voor altijd vereenigd te blijven.

FRANKFORT, den 22 Augustus.

De onderhandelingen tusschen de Regering en de Staten van Keurhessen schijnen tot een gewenscht einde te zullen leiden. De eerste zou de wenschen der laatsten in meer dan één opzigt te gemoet zijn gekomen en beiden overtuigd zijn, dat het geluk des lands alleen door eensgezindheid kan bevorderd worden. De zitting der Staten-Vergadering was op nieuw verlengd.

De Landgraaf van Hessen-Rotenburg, de eenige vorst van zijn geslacht, die de in 1831 ingevoerde constitutie der Hessische Staten niet heeft willen aannemen, wil zich met der woon naar Silezië begeven.

— Volgens brieven uit Rusland verwachtte men daar eene goede oogst, behalve in de Krim en Bessarabie, alwaar de veldvruchten veel door de aanhoudende droogte geleden hadden. Ook in Rusland hebben gedurende den zomer op onderscheidene plaatsen hevige boschbranden gewoed. Onder andere heeft zulks bij herhaling in de omstreken van Riga plaats gehad; een dier branden heeft zich over eene oppervlakte van twintig vierkante wersten uitgestrekt.

— Den 20 Augustus. Men meldt thans uit Weenen, dat [illegible] niet vóór

[illegible] nige dagen na zijne komst dat gedeelte der Weener conferentie-besluiten zal bekend gemaakt worden, hetwelk handelt over het opperste scheidsgeregt voor alle duitsche Staten ter beslechting van geschillen tusschen eene regering en de Standen; daarentegen zouden de bepalingen omtrent de censuur voorerst nog niet ter openlijke kennis gebragt worden.

— In den nacht van den 18den dezer hebben verscheidene [illegible] eene poging aangewend, om het kasteel van Frankfort te beklimmen; eenigen zijn daarin gelaagd en binnengedrongen, doch door de troepen verjaagd. Wat men met dien aanslag voor had, blijkt niet; van den kant der revolutionaire partij wordt het gebeurde nu slechts [illegible] voorgesteld.

— Uit Berlijn meldt men, den 19den Augustus, het volgende: »Het is nu bepaald, dat Z. M. de Koning den 25sten dezer alsdan naar Koningsbergen zal begeven. Het schijnt, dat de eenigzins ziekelijke toestand van Z. M. niet heeft kunnen opwegen tegen de noodzakelijkheid, om die reis aantenemen. Z. M. heeft namelijk sedert een groot aantal jaren de oostelijke provincien des Rijks niet bezocht, en zulks schijnt aldaar een onaangenamen indruk veroorzaakt te hebben, te meer, omdat die gewesten, zoowel wat den landbouw als wat den koophandel betreft,

zedert eene reeks van jaren in groot verval zijn. Men stelt alles in het werk, dat de persoonlijke tegenwoordigheid der Koninga zal strekken, om die bezwaren zoo veel mogelijk opteheffen. Onder de oorzaken, welke bepaaldelijk in de laatste jaren veel hebben bijgedragen tot de verachtering der genoemde provincien, noemt men steeds de strenge afsluiting der poolsche grenzen, waardoor het vervoer van waaren derwaarts ten uiterste belemmerd wordt. Bij de bestaande ongelegenheid stelt men er zeer veel belang in, of het in het aanstaande voorjaar ten einde loopende handels-verdrag met Rusland, hetwelk dezerzijds door velen als ongunstig wordt voorgedragen, vernieuwd of gewijzigd zal worden.

» Het gerechtelijke onderzoek der demagogische woelingen wordt nog zoo ernstig voortgezet, dat thans alhier, bijna geene plaats meer is in de gevangenissen.

— Brieven uit Corfu luiden geruststellend wegens Griekenland. Reeds den 20sten Julij zouden de [illegible], door den Koning van Beyeren ten opzigte van het Regentschap gemaakt, te Napoli bekend zijn geweest. Men berekent, dat reeds 106 beyersche officieren in grieksche dienst zijn overgegaan, terwijl zich ook vele vreemde krijgslieden, zelfs uit Hongarije, daartoe aanmelden.

— Brieven uit Konstantinopel, van den 29sten Julij, behelzen het volgende: « De berigten uit Syrie luiden aan den eenen kant nog niet gunstiger voor *Ibrahim-bassa*; aan den anderen kant verzekert men echter, dat de opstand geenszins zoo bedenkelijk is, als hij tot nog toe is afgeschilderd, men beweert veelmeer [illegible] lijk volgroeid, [illegible] en hebben tot het vermeerderen zijner krijgsmagt in Syrie, waarmede hij dan groote plannen tegen de Porte zou willen uitvoeren.

De maarschalk *Marmont* is door den Sultan, in een bijzonder gehoor, met zeer veel onderscheiding ontvangen. Hij denkt zich eerstdaags over Brussa, Smirna en Syrie, naar Egypte te begeven. »

Het Provinciaal Utrechtsch Genootschap *van Kunsten en Wetenschappen* heeft in dier tijd de volgende Prijs-vraag uitgeschreven:

[illegible] het, in sommige provincien van ons vaderland, [illegible] genoegzame middelen ontbreekt, aan de voortbrengselen [illegible] den bodem, van fabrijken en [illegible], op eene [illegible] gemakkelijke wijze, naar elders te vervoeren, en [illegible] de ontwikkeling der nijverheid, de uitbreiding van [illegible] landbouw, het ontginnen van woeste gronden, het aanleggen [illegible] bouwen, enz. krachtdadig wordt belemmerd, en [illegible] de waarde van sommige der voortbrengselen, en het gebrek aan genoegzame kapitalen in die streken het aanleggen van groote kanalen, die kostbare sluizen en andere werken verschoken, niet gedoogen; en naardien men zich, in andere landen, tot het binnenlandsch vertier, dikwijls met voordeel, van kleine kanaaltjes of vaartjes, die weinig water bevatten en door middel van over-loomen met elkander gemeenschap hebben, bedient, vraagt het genootschap:

» Zoude men zich ook wel in die provincien, waarin dit gebrek aan middelen van vervoer bestaat, in Gelderland en Overijssel b. v., en met goed gevolg, van zulke kleine kanaaltjes, of vaartjes kunnen bedienen, om de gemeenschap van afgelegene streken met grootere kanalen, vaarten of rivieren gemakkelijk en minder kostbaar te maken? Zoo ja, op welk eene wijze zouden zulke kanalen of vaarten behooren aangelegd te worden? in hoeverre zouden de reeds bestaande kleine riviertjes, beken, wateringen of vaarten daartoe kunnen worden bekwaam gemaakt? welke zoude de inrigting der over-loomen of andere middelen van gemeenschap tusschen de verschillende takken dier kanalen behooren te zijn? welke soort van vaartuigen zoude men op dezelve moeten benigen en hoe veel zouden de globale kosten van zulk eene onderneming bedragen?"

» Men wenscht de algemeene beginselen, welke hierin ten gids moeten verstrekken, toegepast te zien op de kanalisering van een of ander district, hetwelk thans het meest behoefte heeft aan min kostbare middelen van vervoer, en men verlangt de voordeelen duidelijk te zien aangetoond, welke daaruit voor zulk een district zouden kunnen ontstaan."

Op deze vraag is (volgens programma dezer dagen publiek gemaakt) ingekomen een antwoord met de zinspreuk: *zoekt, en gij zult vinden.*

De schrijver dezer verhandeling bepaalt zich om aantetoonen hoe in het centraal gedeelte der provincie Drenthe, dat niet van kanalen voorzien is, een kanaal kan aangelegd worden, wijd en diep genoeg, om schepen te dragen, welke de Zuider zee kunnen bevaren. Het bleek uit de adviezen, dat het voorgestelde plan bijzondere opmerking verdient, en dat het wenschelijk zou wezen, dat hetzelve ten uitvoer gebragt wierd.

Het is uit dien hoofde, dat de vergadering oordeelde, dat deze verhandeling, hoewel niet volledig de vraag beantwoordende, den eerprijs verdiende; terwijl zij vertrouwde, dat deze bekroning moge medewerken tot de uitvoering van een zoo nuttig werk, ten minste om de opmerkzaamheid van deskundigen op hetzelve meer te vestigen.

Bij de opening van het bijlet bleek schrijver dezer verhandeling te zijn: de heer *C. de Beer*, te Assen, fungerend Hoofd-Ingenieur van den waterstaat, in de provincie Drenthe.

De opgever van deze prijsvraag is de heer *A. P. R. C. baron van der Borch van Verwolde*, aan wien dus hiervoor de zilveren medaille is toegekend.

Men vernemt, dat onlangs door *Pieter Klaasens Kuipers*, boekenmaker en timmerman te Ten Boer, in de provincie Groningen, een nieuw werktuig, om boter te karnen, is uitgevonden, hetwelk zich van verschillende zijden boven den meestal gebruikt wordende pols-karn aanbeveelt; en dat het Z. M. den Koning behaagd heeft aan den evengemelden uitvinder eene gratificatie van 150 gl., tot aanmoediging, toetelegden. Deze nieuwe karn vertoont uitwendig een langwerpig vierkant, doch bestaat inwendig uit een van onderen cirkelvormige bak, waarin, in de plaats van eene pols, een schepwiel *vertieaal* bewogen wordt. Een model van dit werktuig is bereids geplaatst in de verzameling van landbouwkundige instrumenten der Hoogeschool te Groningen, en kan op de dagen, dat die verzameling voor het publiek opengesteld is, bezigtigd worden.

De herhaalde vergelijkende proefnemingen, welke van Gouvernementswege, ten overstaan van de heeren prof. *H. C. van Hall* en mr. *A. L. Wichers*, met den evengenoemde

nieuwe karn-molen gedaan zijn, hebben denzelven als zeer belangrijk en aanbevelenswaardig doen kennen. De voordeelen hebt van dit werktuig zijn:

1) dat hetzelve dezelfde meer dan de gewone pols-karn, door een paard gedreven wordende, kan bevatten.

2) dat de nieuwe karn-molen in minderen tijd en met aanmerkelijk mindere krachtsinspanning boter levert, zoodat, indien men de kracht van een paard bij het nieuwe werktuig wilde aanwenden, men buiten twijfel eene *dubbelde* hoeveelheid te gelijk zoude kunnen karnen, terwijl men, bij minderen hoeveelheden, bij de nieuwe karn-molen de kracht van een paard zoude kunnen ontbeeren, mmmeer dit bij eene gewone pols-karn onmogelijk zoude zijn.

3) dat het nieuwe uitgevonden werktuig minderlijker in de bewerking is, als spattende niet op, zoo als dit bij de gewone pols-karn het geval is.

4) dat de beweging van den nieuwen molen weinig hoorbaar is, terwijl de pols-karn zoodanig geraas en beweging maakt, dat het gebouw door de schudding dreunt en hiervan op den duur nadeel ondervindt.

5) dat het nieuwe werktuig minder ruimte wegneemt, wanneer hetzelve met de hand gedreven wordt, en in dat geval ook het voordeel aanbiedt van in verschillende lokalen en naar verkiezing geplaatst te kunnen worden.

6) dat hetzelve, door den langwerpig vierkanten vorm, meer ruimte en gemak geeft, bij het uitschoppen van den boter.

7) dat de prijs, waarvoor deze karn-molen kan worden aangeschaft, lager is dan die van een gewonen pols-karn.

Deze nieuwe karn, waarop de heeren Gouverneurs der provincien door het algemeen Gouvernement aandachtig zijn gemaakt, is dus niet alleen aanbevelingswaardig voor die plaatsen, op welke *weinig* boter valt, omdat dezelve veel gemakkelijker kan gedreven worden dan de hand-pols-karn, maar is dezelve ook aanbevelingswaardig voor groote plaatsen, omdat [illegible] met dat werktuig in korter tijdsbestek en met minder [illegible] meer boter kan worden gemaakt.

Heden beviel mijn geliefde echtgenoote, *Margaretha van Baden Krijthe*, van eene dochter.

Rhoden, 22 Augustus 1834.

E. SCHUERING.

AANBESTEDING.

Het Gemeente-Bestuur van Zuidlaren is voorneens, om, onder nadere approbatie van heeren Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, op maandag den achtsten September aanstaande, des namiddags te vier uren, ten Gemeente-huize van Zuidlaren, in het openbaar aanbesteden: het *Graven van een Kanaal* van den *zuidweg* van af het dorp *Zuidlaren*, naar de *Oostermoersche-vaart*, op eene lengte van ongeveer *2000 ellen*; terwijl de gegadigden, des verkiezende, op het afgebakende terrein, van af *woensdag den derden September* aanstaande de moedige aanwijzing zal geschieden en tevens inzage der plannen en bestekken verkrijgen, mits zich daartoe bij den Burgemeester aanmeldende.

Het Gemeente-Bestuur voorn.,
Graaf VAN HEIDEN REINESTEIN.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

WAARSCHUWING.

De Minister van Financien, in aanmerking nemende, dat, niet tegenstaande het daaromtrent bij besluit van den 25sten July 1834 (*Staatsblad* N. 23.) vastgesteld verbod, pogingen zouden kunnen worden aangewend tot het invoeren en in omloop brengen van in België ingetrokken nederlandsche centen en halve centen, waarschuwt een ieder tegen het aankoopen van die munten, en herinnert bij deze aan de bepaling van art. 18 der wet tot regeling van het nederlandsche muntwezen, van den 28 September 1816 (*Staatsblad* no. 50), dat niemand, bij de ontvangen van eene betaling verpligt is daarbij in koper-stukken meer dan de waarde van eenen gulden in te ontvangen.

's Gravenhage, den 26sten July 1834.

De Minister ad interim,
VAN TETS VAN GOUDRIAAN.

De Commissie van Landbouw in de provincie Drenthe maakt, bij deze, bekend, dat, achtervolgens art. 8 van het Reglement omtrent de Paardenfokkerij in deze provincie, de jaarlijksche Keuring der Dekhengsten, zal plaats hebben te Assen, op maandag den 6den October aanstaande.

Op last der gezegde Commissie,
H. TONCKENS,
Secretaris.

[illegible] *dingsdag, woensdag* en *donderdag*, den [illegible] en *25sten September 1834*. De dag van *woensdag den 24sten September 1834* zal meer bijzonder voor den *handel in vee* bestemd zijn. Voor het plaatsen van *kramen, stallen, tenten* enz. zal *geene recognitie hoegenaamd* worden gevorderd. *Twee dagen* vóór de kermis zal men [illegible] *mondeling*, het zij *schriftelijk*, [illegible] in dit geval met *vrachtvrije brieven*, en [illegible] moeten aangeven de *lengte* en *breedte* der kramen enz., ten einde in de loting voor de plaatsen te kunnen deelen. *Landloopery, Bedelary en Dobbelary zullen ten strengste worden geweerd.*

Bij *H. H. Sanders*, aan de [illegible] zijn, gedurende deze 163ste Kon. [illegible] LOTERIJ, loten te bekomen in huur en [illegible] prijs-courant.

PRIJS-COURANT van NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 25 Augustus.

Werk. Schuld 2½ pCt.	51¼	Amort. Syndikaat	32 à 32¼
Dito 5 pCt.	97¾ à ¼	Obl. Geleng.	104¼ à 104⅝
Kans-billetten	21¼ à 22	Schatkist-billetten	

Te Assen, bij C. VAN GORCUM *Provincialen Drukker.*